

“Historian loppu”, “kulttuurien kamppailu” ja ihmiskunnan todelliset tulevaisuudennäkymät

Yhdysvaltalainen valtiotieteilijä Francis Fukuyama (synt. 1952) kirjoitti vuonna 1989 artikkelin “Historian loppu?” ja vuonna 1992 kirjan “Historian loppu ja viimeinen ihminen”. Toinen yhdysvaltalainen valtiotieteilijä Samuel Huntington (1927-2008) vastusti Fukuyamaa artikkelissa “Kulttuurien kamppailu?” (1993) ja kirjassa “Kulttuurien kamppailu ja uusi maailmanjärjestys” (1996). Tämän jälkeen termit “historian loppu” ja “kulttuurien kamppailu” tulivat käyttöön maailman poliittiseen sanastoon, vaikka suurin osa niistä, jotka ajattelevat molempien strategioiden malliin, eivät ole lukeneet mainittuja kirjoja.

Jos käännytään teoksiin, niin käy ilmi, että molempien strategioiden välillä ei ole mitään merkittäviä erimielisyyksiä, mutta jokainen kirjoittaja keskittää huomionsa ja lukijoiden huomion kahteen samaan globaalin historiallisen prosessin eri näkökohtaan. Ja jos käännytään todelliseen politiikan puoleen, niin käy ilmi, että kummastakin termistä tuli iskulauseita, jotka vaikuttavat poliitikkojen mieliin eri maissa ja integroivat heidän toiminnan tiettyyn kollektiivisen mielen algoritmiin tai toisin sanoen egoriseen algoritmiin. Edelliseen liittyen, se toimii samanaikaisesti “historian lopun” saavuttamiseksi (länsimaisen liberalismien riemuvoiton mielessä) ja kulttuurien kamppailun aikaan saamiseen, mikä voi johtaa melko todelliseen globaalin sivilisaation loppuun. Kyse on vain siitä, mikä tendenssi tulee etusijaiseksi:

- tuleeko “historian loppu” länsimaisen porvarillisen liberalismien globaalin riemuvoiton mielessä
- vai Lännen tyhmä röyhkeys tässä suunnassa johtaa kulttuurien kamppailuun ja todelliseen nykyajan globaalin sivilisaation historian loppuun
- tai jokin kolmas tietty tendenssi neutralisoi edellä mainitut.

Kuitenkaan kolmatta mahdollisuutta molemmat kirjoittajat eivät nähneet ja siksi jättivät sen tutkimatta.

Molempien kirjoittajien näkökulmasta ihmisyhteiskunnan ylin organisoitumisen muoto voidaan realisoida vain perustuen liberalismien ihanteisiin. Näin Huntington lainaa Fukuyamaa:

“Ilmeisesti olemme nyt todistamassa”, Fukuyama väitti, “historian loppua sellaisenaan: tämä tarkoittaa ihmiskunnan ideologisen evoluution päätepistettä ja länsimaisen liberaalin demokratian yleistymistä kuin ihmiskunnan lopullista hallintomuotoa. Tietenkin, paikoin kolmannen maailman maissa saattaa esiintyä konflikteja, mutta globaalinen konflikti on jäänyt taakse, eikä ainoastaan Euroopassa. Juuri eurooppalaisen maailman ulkopuolella on tapahtunut suuria muutoksia, etenkin Kiinassa ja Neuvostoliitossa. Ideoiden sota on ohi. Marxismi-leninismien puolustajat voivat edelleen tavata paikoissa, kuten Managua, Pjongjang, Cambridge ja Massachusettsissa, mutta yleisesti voittanut on maailmanlaajuinen liberaalin demokratia. Tulevaisuus ei ole omistettu suurelle taistelulle ideoiden puolesta, vaan pikemminkin arjen taloudellisten ja teknisten ongelmien ratkaisuun. Ja kaikki tämä tulee olemaan melko tylsää.”

Tässä tapauksessa kiinnitämme huomion siihen, että Fukuyama kirjoittaa tästä aiheesta kuin *faktasta, joka ei ole toteutunut*, ja vaan väittää, että länsimainen liberalismi on jo voittanut

ideoiden taistelussa. Koska "fasismi" ja "marxismi" osoittivat epäonnistumisen, joka johti natsi-Saksan, Italian ja keisarillisen Japanin tappioon vuonna 1945, ja 40 vuotta myöhemmin siinä, että Neuvostoliitto ja Kiina aloittivat sosiaaliset uudistukset, joissa näiden yhteiskuntien organisointiin (mukaan lukien talouden organisointiin) tunkeutuivat länsimaisen liberalismien periaatteet. Sen seurauksena, hänen mielestä, niin kauan kuin puuttuvat kilpailevat ideat ja **suurten yleisömassojen orientaatiot kuluttaa Lännen tyylillä vielä ei-liberaalisissa valtioissa**, on ajan kysymys, milloin kaikki valtiot tulevat standardisoiduiksi Lännen liberalismien tapaan ja katoavat motiivit kaikenlaisiin kansainvälisiin konflikteihin. Mutta globaalista liberalisoitumisen prosessia Fukuyama ei käsittele.

Huntington ei kiistä missään kohdassa Fukuyaman väitettä länsimaisen liberaalisen demokratian paremmuudesta verrattuna muihin historiallisesti tunnettuihin yhteiskuntien elämän organisointiin, mutta täsmentää:

"Länsimaisen sivilisaation ydin on *Magna Carta*¹, eikä *Magna MacDonald's*. Se fakta, että ei-Lännen asukkaat voivat purra hampurilaista, ei tarkoita sitä, että he ottavat vastaan ensimmäisen."

"Hampurilaisen" hyväksymisen seurauksena (mikä symbolisoi länsimaista runsasta kulutusta) ja länsimaisen liberalismien hylkääminen muissa maailman osissa (minkä seurauksena Fukuyaman ja Huntingtonin mielestä on länsimaisen runsas kulutus), Huntingtonin mukaan, länsimaisen liberalismien laajentuminen planeetan muihin osiin ei välttämättä johda maailmanlaajuiseen riemunvoittoon, vaan voi johtaa maailmansotaan, joka edes ydinaseita käyttämättä aiheuttaa ihmiskunnan taloudellisen ja kulttuurillisen taantumisen kymmenien vuosien taakse.

Käsiteltävänä olevassa asiassa Huntington viittaa siihen faktaan, että Lännen suhteellinen voima verrattuna muihin maailman alueellisiin sivilisaatioihin on jatkuvasti laskussa XX vuosisadan alusta lähtien, mikä vain lisää ristiriitaa tällaiseen sivilisaatioiden väliseen konfliktiin. Hänen mielestä tulevan historiallisen ajan merkitys ei ole muiden maailman osien aktiivisessa liberalisoimisessa Lännen tapaan, vaan välttää sivilisaatioiden välistä konfliktia ja säilyttää Länsi, joka sillä välin tulee ymmärtämään ja ratkaisemaan sisäisen kriisinsä. Huntington ei käsittele tämän kriisin ydintä, mutta tarkoittaen tämän olemassaolosta, antaa seuraavia suosituksia lähimmän historian tulevaisuudennäkymille:

"Suojellakseen länsimaista sivilisaatiota, huolimatta tämän vallan heikkenemisestä, Yhdysvaltojen ja eurooppalaisten valtioiden etujen vuoksi:

- on saavutettava parempaa poliittista, taloudellista ja sotilaallista integraatiota ja koordinoitava kansallista politiikkaa niin, että muihin sivilisaatioihin kuuluvat valtiot eivät pystyisi hyödyntämään länsimaisten valtioiden erimielisyyksiä;
- ottaa mukaan Euroopan Unioniin ja Natoon Keski-Euroopan länsimaat, eli Visegrád-ryhmän valtiot, Baltian maat, Slovenia ja Kroatia;
- tukea Latinalaisen Amerikan länsimaistumista ja niin pitkälle kuin mahdollista tiivistää latinalaisamerikkalaisten valtioiden yhdenmukaistamista Lännen kanssa;

¹ Magna Carta on vuoden 1215 Englannin monarkismin absoluuttista valtaa rajoittava säädöskokoelma, jota pidetään länsimaisen liberalismien alkuna (meidän selitys lainaukseen).

- estää islamvaltioiden ja “kiinalaisuuden”¹ valtioiden sotilaallista kehitystä: tavallinen aseistus ja joukkotuhoaseet;
- hidastaa Japanin “tuuliajo” Lännestä päin kohti Kiinaa;
- tunnustaa Venäjä ortodoksisen sivilisaation keskeiseksi maaksi, jolla on merkittävä alueellinen valta ja oikeudetut intressit turvata eteläiset valtion rajansa;
- säilyttää Lännän teknologinen ja sotilaallinen ylivoimaisuus verrattuna muihin sivilisaatioihin;
- **kaikkein tärkeintä on ymmärtää, että Lännän interventio muiden sivilisaatioiden asioihin on todennäköisesti suurin epävakauden vaaran lähde ja mahdollisen globaalisen konfliktin aiheuttaja moninapaisessa maailmassa (meidän lihavointi lainaukseen).**”

Mutta koska alueellisten sivilisaatioiden ihanteiden ja perinteiden ero on objektiivinen historiallinen todellisuus, ja ne jotka ajattelevat termien kannalta “historian loppu”, “kulttuurien kamppailu” suurimmassa osassa eivät ole näitä Huntingtonin suosituksia lkenut. Se ajattelu näissä kategorioissa ja seurauksena oleva poliittinen käytäntö toimii juuri tällaisen globaalipoliittisen skenaarion toteutumiseen, jonka realisoitumiselta Huntington yritti varoittaa, ennen kaikkea länsimaisia poliitikkoja sekä muita lukijoita.

Fukuyama pitää Lännän kulttuuria kulutuksen hienostuneempana kulttuurina ja näkee kulutuksen hyvinvoinnissa liberalismien tuen sekä ihmisen ja ihmiskunnan elämän tarkoituksen:

“Mutta kun ihmisen materiaalisen maailman käsitys johtuu tämän maailman tuntemuksesta, jolla on paikka historiassa, niin materiaalinen maailman voi hyvinkin vaikuttaa tietyn tajunnan elinkelpoisuuteen. Etenkin kehittyneiden liberaalisten talouksien upea materiaalinen runsaus ja äärettömän monipuolinen kulutuksen kulttuuri ilmeisesti ravitsee ja tukee liberalismia poliittisella alalla. Materialistisen determinismin mukaan, liberaalinen talous synnyttää väistämättä myös liberaalista politiikkaa. Minä päinvastoin uskon, että talous ja että politiikka olettavat itsenäistä entistä tajun mielentilaa, joka tekee niistä mahdollista. Mielentila, joka tulee suosimaan liberalismia vakiintuu historian lopussa, mikäli se turvaa mainitun runsauden. Voisimme tiivistää sisältöä: universaalinen valtio on liberaalinen demokratia poliittisella alalla, jota voi vertaa videonauhuriin ja stereoiden vapaakauppaan markkinoilla.”

Ja viimeisessä kappaleessa Fukuyama kuvaa tulevaisuudennäkymiä:

“Historian loppu on surullista. Taistelu tunnustamisesta, valmius vaarantaa henkeään abstraktin tavoitteen puolesta, maailmanlaajuinen ideologinen kamppailu, joka vaatii rohkeutta, mielikuvitusta ja idealismia. Tämä tullaan korvaamaan taloudellisella laskelmoinnilla, loputtomilla teknisten ongelmien ratkaisemisella, ympäristöstä huolehtimalla ja tyydyttämällä kuluttajien hienostuneimpia vaatimuksia. Posthistoriallisella kaudella ei ole taidetta eikä filosofiaa, on vain hyvin suojattu ihmiskunnan historian museo.”

Huntington, kuten muutkin länsimaiset ajattelijat, jotka kirjoittavat tulevaisuudennäkymistä liittyen globalisaatioon ja liberalismien interventiota käytännössä toteuttavista poliitikoista, eivät vastusta Fukuyamaa. Tässä sivilisaation ylikulutuksen kuin normaalin elämäntavan orientaatioissa ilmaistaan liberaalisen kulttuurin kannattajien ymmärtämättömyys ihmisluonteesta ja uskonnon olemuksesta.

Tämä on kirkkaasti ilmaistuna Huntingtonin sivilisaation määritelmässä kuin nimenomaan ihmisen ilmiöstä:

¹ Kiina ja muut valtiot, joilla on vastaava kulttuuri (meidän selitys lainaukseen).

“Sivilisaatio on siis ylin kulttuurinen ihmisten yhteisö ja laajimman tason kulttuurin identiteetti, siitä seikasta huolimatta, että se erottaa ihmiset muista biologisista lajeista. Se määräytyy sekä yhteisillä objektiivisilla elementeillä, kuten kieli, historia, uskonto, perinteet, sosiaaliset instituutiot ja myöskin ihmisten subjektiivisella itseidentifikaatiolla.”¹

Tässä on tärkeää tehdä vertailu muihin biologisiin lajeihin. Kuten voidaan ymmärtää tästä, eläimet kuluttavat luonnossa vain sitä, minkä antaa niiden elinympäristö, taas kuin sivilisaatio on tehnyt ihmiselle mahdolliseksi kuluttaa ei pelkästään raaka-aineita, mutta kaikkea sitäkin, mitä ihmiset tuottavat luonnon raaka-aineita hyödyntäen.

Todellisuudessa kaikki nämä, mikä Huntingtonin mielestä erottaa ihmisen muista biologisista lajeista, ei ilmaise ihmisen olemusta, vaan on muiden ja syvempien todellisten erojen seuraus ihmisen ja faunan välillä. Kun on näyttänyt länsimaisten eläintieteilijöiden tutkimukset, kulttuuri ei ole ominaista pelkästään ihmiselle, vaan myös tarpeeksi voimakkaasti kehittyneille biologisille lajeille². Toisin sanoen kulttuurin (tai sivilisaation, joka on kulttuurin kantaja) olemassaolo ei ole ihmisen luonteenomainen ominaisuus.

Ihmiselle kaikista muista Maan biosfäärin biologisista lajeista on ominaista se, että tämän tieto-algoritminen mielen rakenne ei geneettisesti ole ohjelmoitu peruuttamattomalla tavalla. Mutta on henkilökohtaisen kehityksen seuraus, joka virtaa kuin ulkoisten vaikutusten olosuhteissa, niin perustuu myös tämän omaan ymmärrykseen.

Jos tullaan muistamaan koulun koko biologian kurssi, jonka kaikki tuntevat, ja katsotaan omaan mieleen, voidaan väittää, että “Homo sapiens” biologisen lajin edustajan tieto-algoritmissa käyttäytymisen ohjelmistoon kuuluu: 1) synnynnäinen komponentti: vaistot ja ehdottomat refleksit (kuin solunsisäiset ja solun tasoiset, niin myös kudosten, elinten, järjestelmien ja koko elimistön tasoiset) sekä niiden kotelot, jotka ovat kehittyneitä kulttuurissa; 2) kulttuuriperinteet, jotka rajoittavat vaistoja; 3) oma ymmärrys, joka on rajoitettu tunteilla ja muistilla; 4) “intuitio yleensä” — se mikä tahtomatta “nousee pintaan” mielen tasolle yksilön alitajunnasta, tulee hänelle kollektiivisesta alitajunnasta, tai muodostuu harhakuvitelmissä ja pakkomielestä, tämän inkvisiittorimaisen termin merkityksessä. Tämän ilmentymisen hetkellä yksilö ei kykene antamaan itselleen mitään järkevää selitystä syy-seuraus-suhde havaintojen perusteella; 5) Jumalan ohjeistus sopusoinnussa Jumalan kaitselmuksen kanssa, jota yksilö realisoi kaiken aiemman perusteella, lukuun ottamatta *harhakuvitelmia ja pakkomieltä kuin ulkoista suoraa tunkeutumista yksilön mieleen vastoin tämän toivetta ja tietoista tahtoa*.

Jokaisen yksilön mielessä on mahdollinen tai todellinen paikka mainitulle. Ja riippuen siitä, mikä edellä mainitusta on luettelossa prioriteettisesti ylempänä yksilön mielessä, aikuinen ihminen on yhden neljästä mielentilatyypin rakenteen kantaja:

- **Eläimellinen** mielentilatyypin rakenne karakterisoi sitä, että kaikki käyttäytyminen tottelee vaistoja ja ihmisen kaikki kyvyt sekä luova potentiaali palvelevat niitä;

¹ Todellisuudessa kukin planeetan alueellisista sivilisaatioista ei määräydy kulttuurin mukaan (mukaan lukien niin kutsuttu “materiaalinen”), vaan ihanteilla, jotka se kantaa läpi aikojen riippumatta siitä, kuinka kaukana tämän todellinen elämä on näistä ihanteista ja miten nämä ihanteet tulevat ymmärretyksi sellaisinaan sen edustajille.

² Ks. Carel van Schaikin julkaisu “Orangutan cultures and the evolution of material culture”.

- mielentilatyypin rakenne **zombi (biorobotti)** karakterisoi sitä, että käyttäytymisen ohjelmat, jotka rajoittavat vaistoja, ja jotka ovat tuotuja yksilön mieleen yhteiskunnasta siinä välin, kun hän kasvoi, ja joiden algoritmista omatoimisesti ei eri syistä kykene poistumaan;
- **demoninen** mielentilatyypin rakenne karakterisoi sitä, että yksilö elää periaatteella “minä teen, mitä haluan”, hyläten Jumalan ohjeistusta joko tietoisesti tai tiedostamatta sitä.
- **ihmisyyden** mielentilatyypin rakenne on vapaus, jota voi ymmärtää kuin “Jumalalta annettu ohjeistus omantunnon kautta”. Toisin sanoen ihmisyyden mielentilatyypin rakenne on omantunnon diktatuuri, jonka pohjana on **Jumalaa uskomisen** (“uskoa Jumalaa”, eikä “usko Jumalaan”).

Demoninen ja ihmisyyden mielentilatyypin rakenteet eivät ole mahdollisia ilman *tahtoa, joka ymmärretään kykyä johdattamaan oma itsensä ja ympäröivien tapahtumien kulku tietoiseen tarkoituksenmukaisuuteen.*

Aikuisen yksilön mielentilatyypin rakenne, joka pysyy useimmiten vakaana muuttuvissa elämäntilanteissa on kasvatuksen tuote. Jos yksilö ei ole saavuttanut ihmisyyden mielentilatyypin rakennetta murrosiän alkuun mennessä¹, tämä on kehityksen pysähtymisen tai luonnottoman kehityksen seuraus hänen elämän aikaisemmalla aikakaudella. Kulttuureissa, joissa tilastollisesti vähemmistö on vaikkapa ikääntymisen kannalta saavuttanut ihmisyyden mielentilatyypin rakenteen on viallinen. Mutta tällaisia ovat kaikki alueellisten sivilisaatioiden kulttuurit, kuten Lännen, Venäjän, muslimilaisen, vedalaisen ja muunlaisen.

Lännen ongelmat koostuvat siitä, että liberalismi ei ole yksilön vapautta eikä vapaiden yksilöiden yhteiskunta yllä mainitussa vapauden merkityksessä, vaan sen on kulttuuri, jossa on laillistettu sallivuus² ja epärehellisyys. Tämä on sen seuraus, että Länsi on orjien sivilisaatio, joka on keinotekoisesti luotu raamatullisen projektin realisoinnissa orjuuttaa ihmiskunta Jumalan nimessä. Siksi planeetan muiden alueellisten sivilisaatioiden ihanteiden kannattajat hylkäävät länsimaista liberalismia, vaikka Lännen väestö ei sitä ymmärrä, mutta Huntington muistuttaa heitä:

“**Länsi ei ole valloittanut maailmaa ajatustensa paremmuuden** (meidän lihavointi lainaukseen: tämä on ainoa kohta, jossa Huntington ja Fukuyama ovat eri mieltä), arvonsa tai uskontonsa voimalla (itse asiassa vain harvat ihmiset muista sivilisaatioista vaihtoivat uskontoa), vaan enemmänkin järjestäytyneen väkivallan käytön ansiosta. Lännen väestö usein unohtaa tämän faktan, mutta ei-Lännen väestö koskaan tule unohtamaan tätä.”

Riippumatta paheista, jotka rasittavat muita sivilisaatioita, siihen saakka, kunnes länsimainen liberalismi ei ala ymmärtämään vapautta kuin omantunnon diktatuuria, jonka pohjana on

¹ Murrosiällä tarkoitetaan sitä ajanjaksoa, jolloin heräävät seksuaaliset vaistot, ja päättyy geneettinen ohjelma, joka on suunnattu organismin muodostumiseen.

² On sallittua kaikki, mikä ei ole lailla kielletty. Mistä ja miten muodostuu lainsäädäntö? Ilmaiseeko se rehellisyyttä vai demonismia? Ovatko Lännen väestö ja sen intellektuaalit koskaan miettineet tätä asiaa? Tämä voi olla hyvin mielenkiintoinen kysymys!

Jumalaa uskomisen, mikä on kirkkojen ja "pyhien kirjoitusten" ulkopuolella¹, Lännen kriisi tulee syventymään, koska Jumala ei ole välinpitämätön sille, mitä maan päällä tapahtuu.

Jos ymmärretään ihmiskunnan historiaa monikansallisena kulttuurina, jossa dominoivat ihmisyyden mielentilatyypit rakenteen kantajat, niin *ihmiskunnan historia ei ole vielä edes alkanut*. Elämme nyt esihistorian päättymisen aikaa, jonka aikana eri kansojen lapset etsivät tietä ihmisyyteen, ihmisyyden mielentilatyypit rakenteen globaaliin sivilisaatioon, johon monikansallisessa kulttuurissa (ehkä muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta) kaikki voivat päästä murrosiän alkuun mennessä ja jossa on häpeä hylätä ihmisyyttä.

Internal Predictor of the USSR

28.7.2010

¹ Tämä eroaa huomattavasti dollarin motosta "In God we trust".